

Křivého svědectví dopouští se i ten, kdo, ač k tomu byl oprávněn, nepoužil dobrodiní § 152 tr. ř.

(Rozh. ze dne 23. září 1922, Kr I 1062/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. srpna 1921, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podvodu dle §§ 197 a 199 písm. a) tr. zák.

Důvody:

Dle čís. 9 a) § 281 tr. ř. dovozuje stěžovatelka, že nemůže býti trestána pro křivou svědeckou výpověď, kterou učinila před soudem v trestním řízení, vedeném proti jejímu synovi Antonínu K-ovi, proto, že toto řízení bylo na základě amnestie Národního výboru ze dne 5. listopadu 1918, čís. 28 sb. z. ve stadiu přípravného vyhledávání zastaveno. Avšak stížnost přehlíží, že amnestií, udělenou synovi, nebyl smazán zároveň i její trestný čin, na kterýž se § 1 nařízení Národního výboru nevztahoval, a pro který jí právoplatným soudním usnesením nebyla přiznána amnestie ani z důvodu § 4 citovaného nařízení. Trestní řízení proti Antonínu K-ovi bylo sice následkem amnestie zastaveno, ale soudní akty vyhledávací v něm provedené nezanikly a trestnost křivé výpovědi obžalované, za řízení učiněné, nebyla zastavením řízení nijak dotčena, poněvadž důvodem trestání křivé svědecké výpovědi jest všeobecný (abstraktní) zájem státu, by konání spravedlnosti nebylo ohroženo, a nikoliv předpoklad, by v konkrétním případě křivá svědecká výpověď měla vliv na určité soudní rozhodnutí.

Dle čís. 9 b) § 281 tr. ř. uplatňuje stížnost, že obžalovaná jednala z neodolatelného donucení, ježto byla volána za svědkyni v trestní věci proti vlastnímu synovi a nechtěla mu ublížiti. Avšak nehledě k tomu, že rozsudek neobsahuje výroku v tom směru, takže zde není zákonného předpokladu pro uplatňování důvodu zmatečnosti čís. 9 b) § 281 tr. ř., stačí podotknouti, že obžalovaná by se byla snadno vyhnula kolisi, v níž se octla jako svědkyně a matka, kdyby byla použila dobrodiní § 152 tr. ř., na které byla upozorněna, a vzdala se svědectví. Neučinila-li tak a vypověděla-li vědomě křivě, musí nésti následky svého jednání. V žádném případě však její jednání se nekryje s důvodem vylučujícím trestnost dle § 2 g) tr. zák.

Čís. 930.

Železniční zřízenec, jenž nekoná právě služby, nepožívá ochrany § 68 tr. zák., třeba by byl zakročil ve prospěch železnice.

(Rozh. ze dne 25. září 1922, Kr I 784/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 7. května 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonané krádeže dle §§ 8, 171, 174 II a) tr. zák. a zločinem veřejného

násilí dle § 81 tr. zák., pokud směřovala proti výroku rozsudku, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v tomto výroku, jakož i ve výroku o trestu a uznal ho vinným vedle zločinu nedokonané krádeže dle §§ 8, 171, 174 II a) tr. zák. zločinem veřejného násilí dle § 98 lit. a) tr. zák., jehož se dopustil tím, že dne 18. února 1921 vykonal na železničním zřízenci Adolfu P-ovi skutečně násilí, by ho donutil k upuštění od svého zadržení.

D ů v o d y:

Pokud stížnost napadá odsuzující výrok ve směru § 81 tr. zák. z důvodu § 281 tr. ř. čís. 9 a), nelze jí zcela upřít oprávněnosti. Stanovisko rozsudku, že železniční zřízenec, byť i mimo službu, jakmile zakročuje proti škůdcům železnice, tím sám sebe staví do služby a požívá ochrany § 68 tr. zák., nemá opory v předpisech železničního dopravního řádu, nanejvýš § 102, jenž v ý p o m o c n o u policejní moc vyhrazuje zřejmě jen železničním zřízencům, skutečně službu konajícím. Ovšem zavazuje služební řád (služ. pragmatika) pro železniční zřízence (výnos ministerstva železnic ze dne 7. dubna 1898, čís. 16.366) v § 18 zřízence, by chránili a podporovali zájem služby v e s l u ž b ě i m i m o službu a škody hrozící hleděli ze všech sil svých odvracet, a § 31 předpisuje, že každý zřízenec jest povinen, chrániti peníze i statek, železničnímu podniku náležející nebo svěřené mu obecnstvem, železnice neb lodí užívajícím, pokládaje je za cizí majetek, jemu zvláště do opatrování daný. Ale právě znění prv citovaného §, jenž zcela všeobecně zavazuje zřízence »ve službě i mimo službu«, svědčí proti právnímu stanovisku rozsudku, že se Adolf P. svým zakročením sám postavil do služby. Proto nelze pokládati železničního zřízence P-a, jenž tehdy nebyl ve službě, byť i oblečen byl stejnokrojem, za osobu §§y 68 a 81 tr. zák. chráněnou. Z toho však nevyplývá, že by násilný odpor stěžovatelův proti P-ovi, jímž chtěl docílit, by své zadržení a předání policii Adolfem P-em zmařil, byl beztrestným. Neboť skutek stěžovatelův, jak zjištěn byl soudem nalézacím, vykazuje všechny známky zločinu veřejného násilí dle § 98 a) tr. zák. Vykonal na Adolfu P-ovi násilí v úmyslu shora zmíněném, tedy aby od něho vynutil upuštění. Upuštění to mělo však pro Adolfa P-a zajiště právní zájem, již proto, že se týkalo zájmů železnice, jejíž on byl zřízencem. Změna subsumpce má ovšem význam pro stěžovatele, jelikož odpadnou okolnosti, pro něž použito bylo při výměře trestu druhé sazby § 82 tr. z., jak proti trestní sazbě § 100 tr. zák., tak i proti oné § 178 tr. zák. vyšší.

Čís. 931.

Zatajení nálezu (§ 201 písm. c) tr. zák.). Ukrýváním nalezené věci jest každá činnost, již se má zameziti nebo stížiti, by povolané osoby nenabýly o ní vědomostí.

Přivlastněním jest každé nakládání věcí, k němuž jest oprávněn pouze vlastník a v němž se jeví úmysl pachatelův, věc si присвоjiti.

(Rozh. ze dne 25. září 1922, Kr I 793/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu v Praze